

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ЯК ФАКТОР УСПІХУ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

У статті досліджується проблема забезпечення економічної безпеки будівельних підприємств у сучасних умовах нестабільного економічного середовища, зокрема під впливом кризи, викликаній війною, цифровізацією та модернізацією підприємств. Окреслено основні аспекти економічної безпеки, включаючи фінансову стійкість, здатність підприємств протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам, а також ефективність управління ризиками.

Проаналізовано наукові підходи до визначення економічної безпеки підприємств, які розглядають її як стан захищеності критично важливих процесів від зовнішніх та внутрішніх загроз. Визначено основні загрози для економічної безпеки підприємств, серед яких недобросовісна конкуренція, нестабільність зовнішнього середовища, ризик рейдерських захоплень та фінансові загрози, пов'язані з нестабільністю доходів і витрат. Запропоновано підходи до формування надійної системи економічної безпеки, що передбачає комплекс заходів економічного, правового, організаційного та інформаційно-технологічного характеру. Також у статті акцентовано увагу на важливості інтеграції системи економічної безпеки у процес управління будівельних підприємств. Розглянуто питання адаптації міжнародних стандартів фінансової звітності як одного з ключових чинників підвищення рівня фінансової стабільності та інвестиційної привабливості компаній. Окремо підкреслено роль фінансово-економічної безпеки у забезпеченні конкурентоспроможності будівельних підприємств у довгостроковій перспективі.

Зроблено висновок, що ефективне управління економічною безпекою підприємств потребує впровадження інструментів моніторингу та аналізу ризиків, а також формування механізмів швидкого реагування на потенційні загрози. Визначено, що заходи з безпеки мають бути збалансованими, щоб уникнути надмірних витрат на їх реалізацію. У результаті дослідження обґрунтовано необхідність розробки комплексної стратегії економічної безпеки будівельних підприємств, що враховує сучасні виклики та загрози.

Ключові слова: економічна безпека, фінансова стійкість, чинники, загрози, ризики, основа економічної безпеки, будівельне підприємство, стейкхолдери, загрози економічній безпеці підприємств.

Постановка проблеми. Довгий час суспільство стикалося з проблемою забезпечення економічної безпеки на всіх рівнях – від підприємств до регіонів чи навіть окремих держав чи їх об'єднань. Усі країни прагнули забезпечити стабільний економічний розвиток без криз та потрясінь, при цьому уникаючи загроз для нижньої ланки економічної безпеки, але яка втім є основоположною – окремих господарських одиниць.

Актуальність цілеспрямованих заходів у сфері економічної безпеки будь-яких підприємств, включаючи будівельні, зумовлена поточним станом та кризовою ситуацією, викликаних війною, процесом модернізації і цифровізації сучасних підприємств.

Оскільки успіх діяльності компанії залежить від гнучкості, адаптивності, рівня економічної безпеки, що забезпечує умови, що сприяють запобіганню зовнішніх і внутрішніх загроз і сприяють подальшому розвитку. Компанії, що працюють в умовах жорсткої ринкової конкуренції та досить нестабільного зовнішнього середовища, завжди мають формувати надійну систему економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження фінансової стійкості, економічної безпеки та ефективності управління підприємствами охоплює широкий спектр наукових праць, що висвітлюють різні аспекти цієї проблематики. Марцин В. С. (2008) аналізує ключові аспекти оцінки фінансового стану підприємств, зокрема платоспроможність та фінансову стійкість. Його дослідження наголошує на важливості комплексного підходу до фінансового аналізу та визначення надійності суб'єктів господарювання. Вознюк А. А. (2012) також приділяє увагу оцінці фінансового стану підприємств, розглядаючи її як необхідну складову економічного розвитку.

Козаченко О. В., Пономарев В. П., Ляшенко А. Н. (2003) розглядають економічну безпеку підприємств, акцентуючи увагу на її сутності та механізмах забезпечення. Стеценко С. П. (2013) аналізує структуру економічної безпеки, а також управління системою безпеки регіонів України в умовах інтеграційних процесів.

Буряковський В. В., Кармазін В. Я., Каламбет С. В. (1998) розглядають управління фінансами підприємств, пропонуючи методики та інструменти підвищення їх ефективності. Верхоглядова Н. І., Кононова І. В. (2011) здійснюють систематизацію сучасних наукових підходів до управління стійкістю функціонування підприємств, що є актуальним у контексті змін економічного середовища.

Стеценко С. П., Беленкова О. Ю., Антропов Ю. В. (2018) аналізують питання прогнозування економічної стійкості малих будівельних підприємств, що є важливим у сучасних умовах розвитку економіки. Ізмайлова К. В., Беленкова О. Ю. (2006) досліджують вплив грошових потоків на фінансові результати діяльності будівельних організацій, пропонуючи шляхи підвищення їх ефективності. У свою чергу, Сорокіна

Л. В., Шумак Л. В. (2021) аналізують економічні наслідки проектних робіт та роль цифровізації в галузі проектування та будівництва.

Гусарова Л. В., Рубцова О. С. (2022) досліджують проблеми визнання доходу будівельними підприємствами під час переходу на міжнародні стандарти, що є ключовим аспектом адаптації до глобальних фінансових вимог. Свірко С., Баришнікова О. (2015) аналізують звітність сталого розвитку як засіб відображення економіко-екологічної безпеки.

Проаналізовані літературні джерела висвітлюють важливі аспекти фінансової стійкості підприємств, економічної безпеки, фінансового прогнозування та інноваційного управління. Комплексний аналіз даних досліджень дозволяє зробити висновок, що подальші дослідження мають зосередитися на інтеграції цифрових технологій, адаптації міжнародних стандартів фінансової звітності та розробці ефективних механізмів управління фінансовими ризиками.

Мета статті. Аналіз існуючих методичних підходів до оцінювання економічної безпеки будівельних підприємств.

Виклад основного матеріалу. Економічна безпека підприємства, у тому числі і підприємств і організацій будівельної галузі та будівельного сектору – це стійкий, стабільний стан захищеності від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, дестабілізуючих факторів. Цей стан, не дивлячись на деякі відхилення від заданої траєкторії, забезпечує стабільну реалізацію основних економічних інтересів та цілей діяльності. Економічна безпека забезпечує незалежність, самостійність, стабільність підприємства, забезпечує потенціал для подальшого розвитку.

Вчені по-різному трактують поняття економічної безпеки підприємства: Так, одні розуміють це як стан захищеності всіх процесів, що відбуваються на критично важливому підприємстві, від зовнішніх та внутрішніх загроз. Тобто економічна безпека – це здатність протистояти загрозам, які можуть завдати шкоди людському та інтелектуальному потенціалу компанії, комерційної інформації, технічним процесам, бюджетам та фінансуванню [1, 2, 16, 17, 19, 22, 23], деякі розшифровують поняття економічної безпеки підприємства з іншого боку, повідомляють, що стабільний стан компанії, при якому підвищується рентабельність, збільшується доходна частина фірми, підвищується можливість вільного маневрування фінансами та їх ефективного використання, налагоджується процес безперебійного виробництва та збуту продукції [1, 2, 9, 11, 15, 20, 21, 24, 25], ще одні вважають, що економічна безпека – це «захист матеріальних життєво важливих інтересів компанії від зовнішніх та внутрішніх загроз», що забезпечується системою заходів спеціального правового, економічного, організаційного, інформаційно-технологічного та соціального характеру [3, 5].

В цілому, економічно стійким і фінансово захищеним підприємством вважається те, чиї виробничі, організаційні, технологічні, технічні, маркетингові та інші витрати фінансуються переважно самостійно, тобто

рахунок власних джерел, які мають становити не менше 50% від загальних витрат [□4, □5 - 9□6].

У певний період розвитку кожна компанія, у тому числі будівельна фірма, стикається з проблемою захисту свого прибутку від незаконних дій конкурентів, нестабільності зовнішньоекономічного середовища, та вторгнення зловмисників, рейдерських захоплень. У сучасних умовах, у яких не завжди складаються цивілізовані конкурентні відносини, необхідно передбачити заходи щодо забезпечення економічної безпеки підприємства ще на етапі його створення (підготовка бізнес-плану та проекту статуту), у яких мають бути передбачені протидія таким важливим загрозам як недосконалість законодавства, свавілля фінансових органів, силового захоплення.

Відсутність стабільного економічного розвитку підприємств, у тому числі будівельних, їх висока залежність від різних загроз та небезпек, випадки недобросовісної конкуренції, фіктивних банкрутств, рейдерства тощо роблять необхідним вирішення низки проблем у подальшому розвитку будівельної галузі України: створення надійної та ефективної системи фінансової безпеки будівельних компаній.

Фінансово-економічна безпека є основою стабільного функціонування, тому ефективна система управління нею повинні бути створена для того, щоб протистояти та справлятися з різними загрозами та небезпеками. При побудові системи фінансово-економічної безпеки будівельних компаній необхідно обов'язково враховувати особливості їхньої діяльності та загрози нормальному функціонуванню та розвитку, які притаманні саме будівництву [□6, 10, □10, □11, □13, □13, 15].

Заходи щодо забезпечення безпеки на окремих будівельних підприємствах відрізняються за формою та обсягом і залежать від виробничих, фінансових та інших особливостей діяльності підприємства, кількості будівельних контрактів та їх умов, кількості і впливу стейкхолдерів, а також від кількості та якості інформації, що захищається. Водночас вибір таких заходів має ґрунтуватися на принципі розумної достатності та відповідати «золотій середині», тобто витрати на економічну безпеку не мають перевищувати цінність інформації, яка захищається. Таких підхід пов'язаний з тим, що надмірне закриття інформації, так само як і недбале ставлення до її збереження може призвести до втрати певної частки прибутку або значних збитків, а великі витрати на економічну безпеку зменшують можливості підприємства до розвитку.

У ході формування єдиного механізму економічної безпеки будівельних підприємств має розроблятися не тільки концепція забезпечення безпеки, але й заходи з охорони об'єкта нерухомості, на якому ведуться або плануються роботи, страхування ризиків та забезпечення за контрактами, ось що являє собою проект забезпечення економічної безпеки об'єкта.

Не менш важливим фактором, що впливає на ефективність безпеки, є готовність персоналу виконувати її вимоги та доносити до кожного працівника особисту відповідальність за безпеку.

Фундамент фінансової безпеки підприємства представлений на рис. 1.

Зазначені на рис.1 фундаментальні чинники, у разі успішного функціонування, дозволяють захистити будівельні підприємства від економічних загроз, які можуть завдати непоправної шкоди фінансовій діяльності та призвести до банкрутства. Так, ресурсна складова визначає потенціал підприємства, його здатність до розвитку та протистояння зовнішнім і внутрішнім загрозам, відносини зі стейкхолдерами дозволяють підвищувати ділову репутацію підприємства, його зв'язки з оточенням, а платоспроможність і фінансова стійкість – забезпечують фінансову складову економічної безпеки.

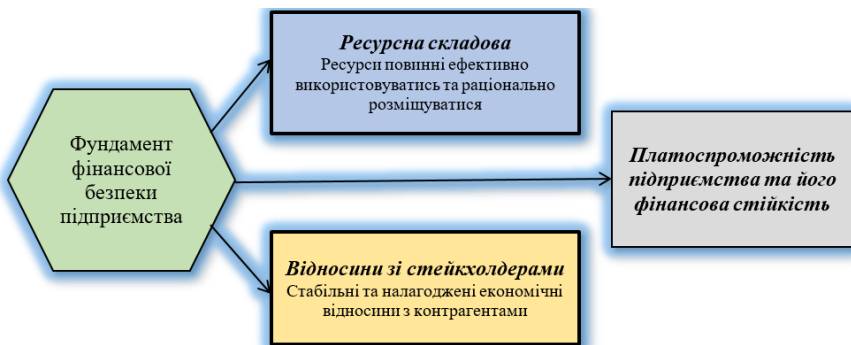

Рис. 1. Фундамент економічної безпеки підприємства (розроблено автором)

Зовнішні загрози небезпечніші і, у випадку пізнього реагування на них, можуть стати факторами, які призведуть до банкрутства, оскільки зовнішні чинники не піддаються контролю з боку керівництва компанії (рис.2).

Рис. 2. Зовнішні чинники економічної безпеки підприємства (розроблено автором)

Стабільність та економічна безпека будівельного підприємства залежить від впроваджених та розроблених заходів щодо виявлення та запобігання можливим загрозам для підприємства. Існує два типи можливих економічних загроз: зовнішні та внутрішні. Від організації виробничого процесу, контролю за ризиками та можливостей швидкого реагування на нові економічні ситуації залежить безпосередньо можливість підприємства реагувати на внутрішні загрози.

Контроль зовнішніх факторів економічної стабільності та моніторинг проблем у цій галузі слід вважати одним із основних завдань організаційного розвитку.

Сильну загрозу зростанню та прибутку підприємства становлять існуючі негативні варіанти розвитку подій. На рисунку 3 видно найочевидніші з загрозливих для розвитку факторів.

Рис. 3. Загроза економічній безпеці підрядного підприємства
(розроблено автором)

Можна дійти невтішного висновку, що жодне підрядне будівельне підприємство не застраховано від внутрішніх і зовнішніх економічних загроз. Система економічної безпеки, вбудовані в компанію, повинні не тільки давати оперативні сигнали про можливі загрози зовнішнього і внутрішнього середовища, а й надавати можливість оперативно і якісно реагувати на них, навіть запобігаючи їх виникненню, випереджаючи настання ризикових подій. Забезпечуючи економічну безпеку, підрядне будівельне підприємство може активно протистояти загрозам довкілля та забезпечувати свою конкурентоспроможність на ринку.

Висновки. З переходом економіки на ринкові відносини керівництву підприємств необхідно розробляти не лише ринкову стратегію, а й

стратегію безпеки, включаючи спеціальну програму захисту інтелектуальної власності та економічної безпеки. Відповідно до цього на перший план виходить і роль підрозділів, які відповідають за це завдання на підприємствах, що виконують функції дотримання правил політики безпеки та плану захисту, контролю захисних заходів, контролю правильності їх функціонування, виявлення спроб та фактів порушення та реалізації заходів щодо їх відома на ні.

Процес управління підприємством тісно пов'язаний з безпековими питаннями, оскільки ослаблення практично будь-якого компонента інфраструктури будівельного підприємства безпосередньо впливає на його безпеку.

Список використаної літератури

1. Марцин В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові оцінки фінансового стану підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2008. № 7. С. 26-30.
2. Мочерний С. В. Економічний суверенітет України та шляхи його досягнення. Львівська держ. ун-т ім. І. Франка. Київ. 1994. 196 с.
3. Буряковський В. В., Кармазін В. Я., Каламбет С. В. Фінанси підприємств: учб. посіб. Дніпропетровськ: Пороги, 1998. 246 с.
4. Верхоглядова Н. І., Кононова І. В. Систематизація сучасних наукових підходів до управління стійкістю функціонування підприємства. *Прометей*. 2011. № 1(34). С.108–112.
5. Вознюк А. А. Оцінка фінансового стану підприємства як необхідна складова його економічного розвитку. *Інноваційна економіка*, 2012. № 11. С.101-105.
6. Гусарова Л. В., Рубцова О. С. Проблеми визнання доходу будівельними підприємствами України під час переходу на міжнародні стандарти. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 22. С. 31-34.
7. Козаченко О. В., Пономарев В.П., Ляшенко А.Н. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення. Київ: Либра, 2003. 280 с.
8. Беленкова О.Ю., Локтіонова Я.Ф., Стеценко С.П., Титок В.В. Інтелектуальний капітал як чинник інноваційного сталого розвитку. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах ринкових відносин. 2022; 50 (2): 281 – 291.
9. Ізмайлова К. В., Беленкова О. Ю. Вплив грошового потоку на фінансові результати діяльності будівельних організацій. Науковий вісник Державної академії статистики, обліку та аудиту. 2006. №1(10). С. 88–94.
10. Мамонов К. А. Стейкхолдерно-орієнтований підхід в управлінні капіталом бренду будівельних корпоративних підприємств: монографія. Харків: ХНАМГ, 2012. 249 с.
11. Свірко С., Баришнікова О. Звітність сталого розвитку як засіб відображення стану економіко-екологічної безпеки підприємства.

Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. № 33 (3). С. 5–17.

12. Сковорцов І. Б., Загорецька О. Я. Формування стратегічної конкурентоспроможності та антикризового потенціалу будівельного підприємства на базі соціально відповідального сталого розвитку. *Будівельне виробництво*. 2019. № 68 (2). С. 116–120.

13. Сорокіна Л. В., Шумак Л. В. Економічні наслідки проектних робіт при спорудженні об'єктів соціального призначення у VUCA-світі. *Архітектура та будівництво: нові тенденції та технології. Теорія та практика: міжнар. наук.-техн. форум*. (Київ, 26-27.10.2021р.). С. 438–439.

14. Сорокіна Л. В., Шумак Л. В. Цифровізація як нова реальність у галузі проектування та будівництва в Україні. Нові запити та здібності SCIENCE AND STUDY 2021: матеріали III міжнар. форуму вчених та дослідників. (Київ, 1 жовт. 2021р.). Київ, 2021. С. 66–71.

15. Стеценко С. П., Беленков О. Ю., Антропов Ю. В. Прогнозування економічної стійкості (на прикладі малих будівельних підприємств України). *Шляхи підвищення ефективності будівництва за умов формування ринкових відносин*. 2018. №36. С. 73–77..

16. Стеценко С. П., Боліла Н. В., Моголівець А. А., Гаврилюк В. Я. Статистико-аналітичний аспект розвитку будівельної галузі. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2020. № 46. С. 188–196.

17. Стеценко С. П., Сорокіна Л. В., Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика: навч. посіб. Київ: КНУБА, 2019. С. 158.

18. Стеценко С.П. Економічна безпека: сутність і структура / С.П. Стеценко // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2013. – № 24. – С. 104–106.

19. Стеценко С.П. Управління системою економічної безпеки регіонів України в умовах розвитку інтеграційних процесів: науково-практичний аспект : монографія. 2013. 230 с.

20. Економетричний інструментарій управління фінансовою безпекою будівництва підприємств: [моногр.] / Л.В. Сорокіна, та інші. – К.: КНУБА, Кривий Ріг: ФОП Чернявський Д.О., 2017. – 404 с.

21. Ізмайлова, Е. та Боліла, Н. (2018). Моделі прогнозування втрати фінансової міцності як складової системи економічної безпеки підрядних підприємств. *Шляхи підвищення ефективності будівництва*, (38), 225–233.

22. Stetsenko, S.P.; Tytok, V.V.; Emelianova, O.M.; Bielienskova, O.Y.; Tsyfra, T.Y. Management of adaptation of organizational and economic mechanisms of construction to increasing impact of digital technologies on the national economy. *J. Rev. Glob. Econ.* 2020, 9, 149–164

23. Стеценко С. П. Економічна безпека: сутність і структура. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 24. С. 104–106.

24. Боліла Н. В., Гусарова Л. В. Класифікація та систематизація загроз економічній безпеці будівельних підприємств. *Шляхи підвищення ефективності будівництва*, 2019. № 40. С. 344–346.

25. Лисиця Н. В. Трансформація системи антикризового управління будівельним підприємством на ґрунті CALS-технологій. Світ наукових досліджень. Вип. 15: матер. Міжнар. мультидисц. Наук. інтернет-конф., м. Тернопіль, м. Переворськ, Польща, 19-20 груд. 2022 р. URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4169/>.

References

1. Martsyn V. S. Nadiinist, platospromozhnist ta finansova stiikist - osnovni skladovi otsinky finansovoho stanu pidpriemstva. *Ekonomika. Finansy. Pravo*. 2008. № 7. С. 26-30.
2. Mochernyi S. V. *Ekonomichnyi suverenitet Ukrainy ta shliakhy yoho dosiahnennia*. Lvivska derzh. un-t im. I. Franka. Kyiv. 1994. 196 s.
3. Buriakovskiy V. V., Karmazin V. Ya., Kalambet S. V. *Finansy pidpriemstv: uchb. posib*. Dnipropetrovsk: Porohy, 1998. 246 s.
4. Verkhohliadova N. I., Kononova I. V. *Systematyzatsiia suchasnykh naukovykh pidkhodiv do upravlinnia stiikistiu funktsionuvannia pidpriemstva*. Prometei. 2011. № 1(34). S.108–112.
5. Vozniuk A. A. Otsenka finansovoho stanu pidpriemstva yak neobkhdna skladova yoho ekonomichnoho rozvytku. *Innovatsiina ekonomika*, 2012. № 11. S.101-105.
6. Husarova L. V., Rubtsova O. S. *Problemy vyznannia dokhodu budivelnymy pidpriemstvamy Ukrainy pid chas perekhodu na mizhnarodni standarty. Pidpriemnytstvo ta innovatsii*. 2022. № 22. S. 31-34.
7. Kozachenko O. V., Ponomarev V.P., Liashenko A.N. *Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist ta mekhanizm zabezpechennia*. Kyev: 2003. 280.
8. Bieliukova O.Iu., Loktionova Ya.F., Stetsenko S.P., Tytok V.V. *Intelektualnyi kapital yak chynnyk innovatsiinoho staloho rozvytku. Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh rynkovykh vidnosyn*. 2022; 50 (2): 281 – 291.
9. Izmailova K. V., Bieliukova O. Yu. *Vplyv hroshovoho potoku na finansovi rezultaty diialnosti budivelnykh orhanizatsii*. *Naukovyi visnyk Derzhavnoi akademii statystyky, obliku ta audytu*. 2006. №1(10). S. 88–94.
10. Mamonov K. A. *Steikkholderno-oriietovanyi pidkhid v upravlinni kapitalom brendu budivelnykh korporatyvnykh pidpriemstv: monohrafiia*. Kharkiv: KhNAMH, 2012. 249 s.
11. Svirko S., Baryshnikova O. *Zvitnist staloho rozvytku yak zasib vidobrazhennia stanu ekonomiko-ekolohichnoi bezpeky pidpriemstva. Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*. 2015. № 33 (3). S. 5–17.
12. Skvortsov I. B., Zahoretska O. Ya. *Formuvannia stratehichnoi konkurentospromozhnosti ta antykrizovoho potentsialu budivelnoho pidpriemstva na bazi sotsialno vidpovidalnoho staloho rozvytku. Budivne vyrobnytstvo*. 2019. № 68 (2). S. 116-120.

13. Sorokyna L. V., Shumak L. V. Ekonomichni naslidky proektnykh robit pry sporudzhenni ob'ektiv sotsialnoho przyznachennia u VUCA-sviti. Arkhitektura ta budivnytstvo: novi tendentsii ta tekhnologii. Teoriia ta praktyka: mizhnar. nauk.-tekhn. forum. (Kyiv, 26-27 /10/ 2021.). Kyiv, 2021. S. 438–439.
14. Sorokina L. V., Shumak L. V. Tsyfrovizatsiia yak nova realnist u haluzi proektuvannia ta budivnytstva v Ukraini. Novi zapyty ta zdibnosti SCIENCE AND STUDY 2021: materialy III mizhnar. forumu vchenykh ta doslidnykiv. (Kyiv, 1 zhovt. 2021r.). Kyiv, 2021. S. 66–71.
15. Stetsenko S. P., Bieliuk O. Yu., Antropov Yu. V. Prohnozuvannia ekonomichnoi stiikosti (na prykladi malykh budivelnnykh pidpriemstv Ukrainy). Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva za umov formuvannia rynkovykh vidnosyn. 2018. №36. S. 73-77..
16. Stetsenko S. P., Bolila N. V., Moholivets A. A., Havryliuk V. Ya. Statystyko-analitychnyi aspekt rozvytku budivelnoi haluzi. Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva. 2020. № 46. S. 188-196.
17. Stetsenko S. P., Sorokina L. V., Izmailova K. V. Finansovyi analiz ta ekonomichna diahnostyka: navch. posib. Kyiv: KNUBA, 2019. S. 158.
18. Stetsenko S.P. Ekonomichna bezpeka: sutnist i struktura / S.P. Stetsenko // Investysii: praktyka ta dosvid. – 2013. – № 24. – S. 104-106.
19. Stetsenko S.P. Upravlinnia systemoiu ekonomichnoi bezpeky rehioniv Ukrainy v umovakh rozvytku intehratsiinykh protsesiv: naukovo-praktychnyi aspekt : monohrafiia. 2013. 230 s.
20. Ekonometrychni instrumentarii upravlinnia finansovoiu bezpekoiu budivnytstva pidpriemstv: [monohr.] / L.V. Sorokina, A.F. Hoiko, S.P. Stetsenko, K.V. Izmailova ta inshi. – K., Kryvyi Rih: Vydavets FOP Cherniavskiy D.O., 2017. – 404 s.
21. Izmailova, E. ta Bolila, N. (2018). Modeli prohnozuvannia vtraty finansovoi mitsnosti yak skladovoi systemy ekonomichnoi bezpeky pidriadnykh pidpriemstv. Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva, (38), 225–233.
22. Stetsenko, S.P.; Tytok, V.V.; Emelianova, O.M.; Bieliukova, O.Y.; Tsyfra, T.Y. Management of adaptation of organizational and economic mechanisms of construction to increasing impact of digital technologies on the national economy. J. Rev. Glob. Econ. 2020, 9, 149–164
23. Stetsenko S. P. Ekonomichna bezpeka: sutnist i struktura. Investysii: praktyka ta dosvid. 2013. № 24. S. 104–106.
24. Bolila N. V., Husarova L. V. Klasyfikatsiia ta systematyzatsiia zahroz ekonomichnoi bezpetsi budivelnnykh pidpriemstv. Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva, 2019. № 40. S. 344-346.
25. Lysytsia N. V. Transformatsiia systemy antykrizovoho upravlinnia budivelnym pidpriemstvom na grunti SALS-tekhnologii. Svit naukovykh doslidzhen. Vyp. 15: mater. Mizhnar. multydyts. Nauk. internet-konf., m. URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4169/>.

Kovtun Anton

Economic security of enterprises as a factor of success of modern business

The article examines the problem of ensuring the economic security of construction enterprises in the current conditions of an unstable economic environment, in particular under the influence of the crisis caused by the war, digitalization and modernization of enterprises. The main aspects of economic security are outlined, including financial stability, the ability of enterprises to counteract internal and external threats, as well as the effectiveness of risk management.

The article analyzes scientific approaches to determining the economic security of enterprises, which consider it as a state of protection of critically important processes from external and internal threats. The main threats to the economic security of enterprises are identified, including unfair competition, instability of the external environment, the risk of raider seizures and financial threats associated with the instability of income and expenses. Approaches to the formation of a reliable economic security system are proposed, which provides for a set of measures of an economic, legal, organizational and information and technological nature, focuses on the importance of integrating digital technologies into the process of managing the economic security of construction enterprises. The issue of adapting international financial reporting standards as one of the key factors in increasing the level of financial stability and investment attractiveness of companies is considered. The role of financial and economic security in ensuring the competitiveness of construction enterprises in the long term is especially emphasized.

It is concluded that effective management of the economic security of enterprises requires the implementation of monitoring and risk analysis tools, as well as the formation of rapid response mechanisms to potential threats. It is determined that security measures must be balanced in order to avoid excessive costs for their implementation. The study substantiates the need to develop a comprehensive strategy for the economic security of construction enterprises, which takes into account modern challenges and threats.

Keywords: *economic security, financial stability, factors, threats, risks, the basis of economic security, construction enterprise, stakeholders, threats to the economic security of contracting enterprises.*

Посилання на статтю

APA: Kovtun A. (2023). Ekonomichna bezpeka pidpriemstv yak faktor uspihу suchasnoho biznesu.. [Economic security of enterprises as a factor of success of modern business]. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 52 (3), 133-143.

ДСТУ: Ковтун А. В. Економічна безпека підприємств як фактор успіху сучасного бізнесу. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2023. № 52(3). С. 133-143.